

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

RRA POSAVJE
Regionalna razvojna agencija Posavje

**REGIONALNI
PROSTORSKI PLAN
POSAVSKE
RAZVOJNE
REGIJE**

FAZA I – IZHODIŠČA

Krško, marec 2025

Naslov projekta:

Priprava regionalnega prostorskega plana Posavske razvojne regije

Faza 1: Izhodišča za pripravo RPP

Naročnik:

Republika Slovenija – Ministrstvo za naravne vire in prostor, Direktorat za prostor in graditev, Sektor za strateški prostorski razvoj

1. Predstavniki:

- Lenča Humerca Šolar
- Valentina Lavrenčič
- Alenka Padežnik
- mag. Mojca Piry, skrbnica pogodbe

2. Pripravljaivec:

Regionalna razvojna agencija Posavje – RRA Posavje

Predstavniki:

- mag. Nataša Šerbec, RRA Posavje
- Urška Oblak, RRA Posavje
- Urška Renko, RRA Posavje
- predstavnik delovne skupine občine Brežice: Erik Šifrer, Katja Pongračič
- predstavnik delovne skupine mestne občine Krško: Petra Ereš Malus
- predstavnik delovne skupine občine Sevnica: Dušan Markošek
- predstavnik delovne skupine občine Kostanjevica na Krki: Matej Kuhar
- predstavnik delovne skupine občine Bistrica ob Sotli: Nataša Pustišek
- predstavnik delovne skupine občine Radeče: Dalibor Crljenković

Vodja priprave:

- Urška Oblak, RRA Posavje

Vsebina

1.	UVOD	3
1.1	Zakonodajni okvir.....	3
1.2	Elementi priprave RPP	4
1.2.1.	Območje priprave	4
1.2.2.	Cilji priprave.....	4
2.	OPIS OBSTOJEČEGA STANJA	5
2.1	Opis regije	5
2.2	Ključni izzivi regije	6
3.	KLJUČNE RAZVOJNE PRIORITETE IN RAZVOJNI IZZIVI.....	8
3.1	Vizija in cilji prostorskega razvoja regije.....	8
3.2	Ključne prioritete regije	10
3.3	Druge prepoznane prioritete regije, ki se jih obravnava v RPP	13
4.	NAČRT PRIPRAVE RPP	21
4.1	Postopek priprave RPP	22
4.2	Proces sodelovanja.....	22
4.3	Čezmejno sodelovanje in usklajevanje z regijami	22
4.4	Zagotovitev strokovnih podlag	22

1. UVOD

Prostorsko načrtovanje v Sloveniji je do zdaj potekalo na državni in občinski ravni. Regionalno prostorsko planiranje se vzpostavlja z določbami Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3). Priprava prve generacije Regionalnega prostorskega plana (RPP) za regijo Posavje je zgodovinska priložnost za prostorsko stroko, državo in vključene občine.

Regija Posavje je pred ključno nalogo: poenotiti in uskladiti razvojne težnje in določiti skupno vizijo razvoja, ki se bo odražala tudi pri izboljšavah v organizaciji prostora. V izhodiščih za RPP Posavje so naslednje vsebine: razlogi za pripravo RPP, cilji priprave, značilnosti regije, analiza izzivov in priložnosti regije, koncept zelenega prostorskega razvoja ter predlagani cilji za doseg želenega razvoja, opis priprave RPP in predvideno vključevanje javnosti v procesu priprave.

1.1 Zakonodajni okvir

Urejanje prostora na regionalni ravni je ključnega pomena za skladen regionalni in uravnotežen prostorski razvoj države. Instrument prostorskega načrtovanja na regionalni ravni je regionalni prostorski plan (v nadaljevanju RPP), prostorski strateški akt, s katerim se država in občine na podlagi Strategije prostorskega razvoja Slovenije, njenih akcijskih programov, drugih razvojnih aktov države in razvojnih ciljev EU dogovorijo in uskladijo o prostorskem razvoju posamezne razvojne regije ter določijo bistvene razvojne priložnosti in usmeritve za občinske prostorske akte. RPP bi lahko nadomestil strateški del sedanjih občinskih prostorskih načrtov. V okviru priprave RPP se morajo država (resorji) in občine dogovoriti in uskladiti zasnove prostorskih ureditev na območju posamezne razvojne regije, dogovorjene rešitve pa morajo upoštevati pri nadaljnjem načrtovanju in izvedbi načrtovanih prostorskih ureditev. Občine se morajo dogovoriti glede zasnov posameznih ureditev lokalnega pomena (npr. večje gospodarske in industrijske cone), državni resorji pa morajo uskladiti zasnove prostorskih ureditev državnega pomena.

Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17; v nadaljevanju ZUreP-2) je leta 2017 za dogovarjanje in usklajevanje glede prostorskega razvoja na regionalni ravni uvedel pripravo regionalnega prostorskega plana (RPP), ki ga novi Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21; v nadaljevanju ZUreP-3) ohranja. ZUreP-3 je dodatno določil še, da mora biti regionalni razvojni plan (RRP) izdelan na podlagi RPP, dokumenta morata biti vsebinsko usklajena.

Proces priprave RPP poteka po naslednjih fazah:

- faza 1: osnutek Izhodišč za pripravo RPP,
- faza 2: potrjena in objavljena Izhodišča za pripravo RPP,
- faza 3: izdelan osnutek RPP in osnutek OP (okoljsko poročilo) za RPP,
- faza 4: opravljena javna razprava ter izdelana in usklajena stališča do pripomb in predlogov iz javne razprave o osnutku RPP,
- faza 5: sprejet in objavljen RPP.

RPP za regijo Posavje skladno z 78. členom Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3) sprejme razvojni svet regije, določen v skladu s predpisi, ki urejajo spodbujanje skladnega regionalnega razvoja, po

potrditvi vlade in sveta regije, določenega v skladu s predpisi, ki urejajo spodbujanje skladnega regionalnega razvoja.

Pri pripravi RPP je ključno upoštevanje zakonodajnih okvirov, kot so Zakon o varstvu okolja (ZVO-2), Zakon o ohranjanju narave (ZON), Zakon o kmetijstvu (ZKme-1), Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ), Zakon o vodah (ZV-1), Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1), Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2), Zakon o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije (ZUNPEOVE). Upoštevanje določil ZSRR-2 bo omogočilo, da bo RPP usmerjen ne le v skladnost z nacionalnimi strategijami, temveč tudi v prilagajanje lokalnim izzivom. Zakon poudarja usklajevanje različnih razvojnih politik ter podporo regionalnim pobudam, kar je bistvenega pomena pri oblikovanju trajnostne prihodnosti regije Posavje.

Nacionalne strategije, akcijski programi, ki se bodo upoštevali pri pripravi RPP, so [Resolucija o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050](#) (ReSPRS50) in [Usmeritve SPRS 2050 za regionalne prostorske plane](#) ter Akcijski načrt izvajanja strategije do 2034, ki se še oblikuje, prav tako pa tudi [Strategija razvoja Slovenije SRS 2030](#). Pomembno je, da RPP ne izpolnjuje le zakonskih zahtev, temveč prispeva k izboljšanju prostora in pogojev za življenje prebivalcev, varuje okolje, ustvarja trajnostno gospodarsko okolje.

1.2 Elementi priprave RPP

1.2.1. Območje priprave

RPP se pripravi za regijo Posavje, ki leži v jugovzhodnem delu države.

1.2.2. Cilji priprave

RPP naj bi bil konceptualno zasnovan na integralnem in sinergijskem razvoju štirih elementov prostorskega razvoja Slovenije na podlagi ReSPRS50: (1) razvojnih koridorjev in vstopnih točk, (2) policentričnega urbanega sistema, (3) podeželja in (4) zelene infrastrukture. Pri njihovem načrtovanju in razvoju se hkrati upoštevajo družbeni, gospodarski in okoljski vidiki ter utemeljene potrebe prebivalcev oziroma gospodarstva na posameznih območjih.

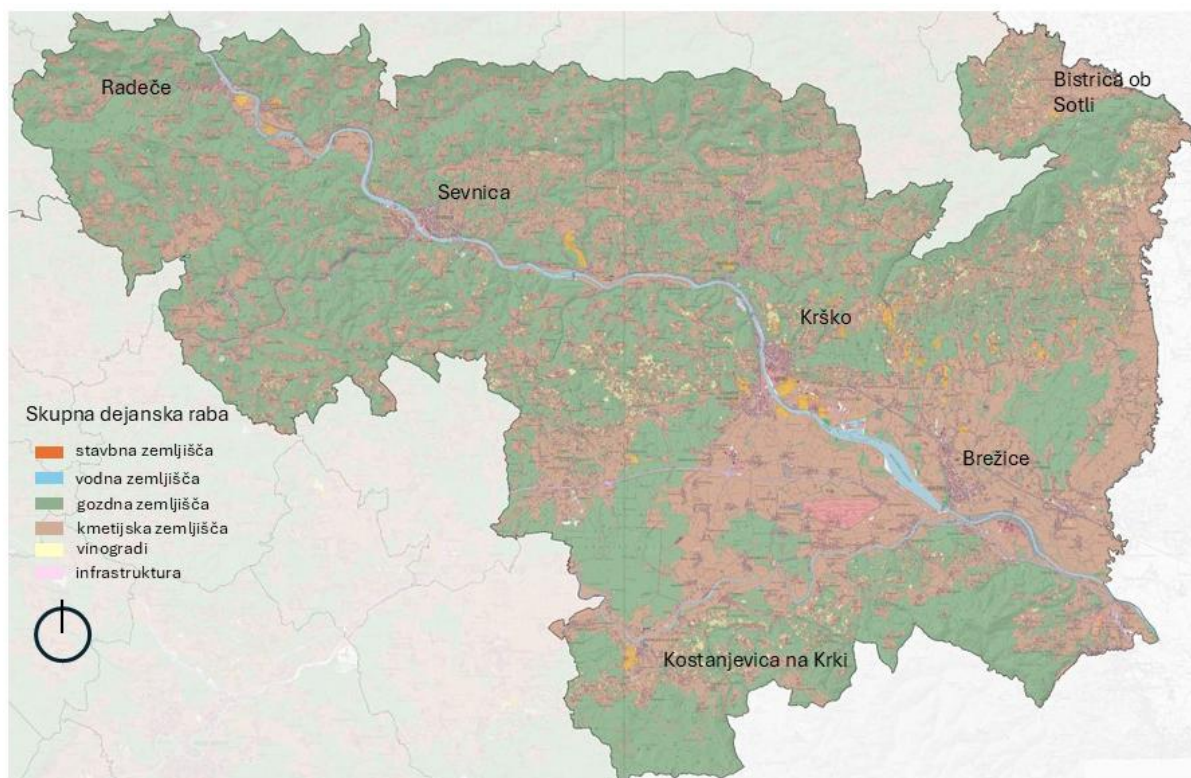
Proces regionalnega prostorskega načrtovanja mora vključevati načine iskanja optimalnih rešitev oziroma usklajevanje rešitev, pri katerem:

- se določi cilje in prednostne naloge prostorskega razvoja in usmeritve za prostorski razvoj regije, predvsem usmeritve za razvoj poselitve, gospodarske javne infrastrukture in urejanje krajine z ohranjanjem krajinske identitete,
- se opredeli mesta, druga urbana naselja oziroma morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije, določi se širša mestna območja,
- so izdelane zasnove omrežij družbene infrastrukture, gospodarske javne infrastrukture, stanovanjskih območij in zelenega sistema regije,
- so določena prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, ki so pomembne za regije in povezave s sosednjimi območji.

2. OPIS OBSTOJEČEGA STANJA

2.1 Opis regije

Regija Posavje je ena izmed dvanajstih statističnih regij v Sloveniji, nahaja se v jugovzhodnem delu države v spodnjem toku Save s pritoki Mirne, Krke in Sotle. Dolino obkrožajo s severne strani Veliko Kozje (993 m), Lisca (948 m), Bohor (Javornik 1024 m), severni del Senovskega gričevja, Bizeljsko gričevje in južni obronki Hrvaškega Zagorja, z južne pa skrajno vzhodni grebeni Posavskega hribovja oziroma dolenski griči, južni del Krškega gričevja in Gorjanci. Leži na stičišču predalpskega, panonskega in dinarskega sveta. Vzdolž Sotle meji na Republiko Hrvaško. Površina regije je 968,2 km² in predstavlja 4,78 % ozemlja Slovenije. V Posavju živi 76.027 prebivalcev (SiStat, 2024), kar je 3,6 % prebivalcev Slovenije. Regija spada med najmanjše statistične regije in meji na severu na Savinjsko regijo, na jugu na regijo Jugovzhodna Slovenija, na zahodu na Zasavsko regijo ter na vzhodu na Zagrebško in Krapinsko-zagorsko županijo sosednje države Hrvaške. Ob meji s Hrvaško meji na milijonsko mesto Zagreb in predstavlja pomembno mednarodno prometno vozlišče s cestno in železniško povezavo ter letališčem Cerklje ob Krki (vojaško letališče). RPP Posavje se pripravlja za razvojno regijo Posavje s šestimi občinami: Občina Bistrica ob Sotli, Občina Brežice, Občina Kostanjevica na Krki, Mestna občina Krško, Občina Radeče in Občina Sevnica.

Slika 1: Regija Posavje, skupna dejanska raba (Vir: kartografski izris prikaza stanja prostora za regionalni prostorski plan, UI).

Zgodovinsko je imela regija Posavje že v starem veku pomembno strateško vlogo, ki jo je ohranila tudi pozneje. Regionalno je bila zaokrožena gospodarska enota, prometno prehodna s pomembnim središčem za vso pokrajino, ampak politično, etnično in kulturno priključena večjim regijam okoli sebe. Poselitev v regiji sega do prehoda iz bronaste v železno dobo okoli leta 1000 pr. n. št., vendar je bila nestalna. O tukajšnjem zgodovinskem dogajanju pričajo številni ohranjeni dvorci in gradovi Posavja (graščina Dvor, gradovi Sevnica, Rajhenburg, Brežice in Mokrice, cistercijanski samostan Kostanjevica na Krki), ki so zdaj pomembni kulturni objekti, arheološko najdišče Neviodunum in utrdbe (Ajdoovski gradec, Vranje). Med romarske kraje spadajo Svete gore. Zgodovina, kulturna dediščina in razgledi so potencial, ki bi lahko privabil še več obiskovalcev. Ena od možnosti je ustvarjanje tematskih poti, interpretacijskih centrov, ki bi ponudili vpogled v pestro preteklost.

Naravni viri so ključnega pomena za gospodarsko strukturo regije. Gozd pokriva 57,5 % njene površine, les je bil vir za razvoj papirne, pohištvene in zdaj tudi živilske industrije. Poleg gozda predstavlja gramoz, pesek naravni vir za gradbeništvo. Vodni potencial je izkoriščen s hidroelektrarnami na spodnji Savi. Termalna voda je pomembna za turizem in zdraviliško dejavnost. Regija je skoraj samozadostna z viri pitne vode. Pomemben element prostora so reke, potoki, slapovi in s tem povezani ribiška in športno-rekreativna dejavnost. Ugodne klimatske razmere in kmetijske površine, ki zavzemajo 48 % površin Posavja, omogočajo razvoj kmetijstva, sadjarstva in zelenjadarstva. V Posavskem hribovju je pedološka podlaga ugodna za vinogradništvo (vinorodna okoliša Bizeljsko Sremič in Dolenjska).

Geografska lega in naravno razpoložljivi viri so vso zgodovino narekovali življenje ljudi in gospodarski potencial in tako je še danes. S spodbujanjem inovativnih rešitev v gospodarskem okolju, pri poselitvi in preskrbi z družbenimi storitvami ter načrtovanju gospodarske javne infrastrukture (GJI) in z ohranjanjem naravne in kulturne dediščine lahko Posavska regija zagotovi zdravo in aktivno življenje s kakovostnim bivalnim okoljem in s tem trajnostno prihodnost za naslednje generacije.

2.2 Ključni izzivi regije

Prepoznani so izzivi, ki imajo prostorske učinke na različnih ravneh in se specifično odražajo v razvojni regiji.

Regija Posavje je obmejna regija, ki meji na Republiko Hrvaško. V SPRS 2050 je v njej določeno **mednarodno prometno vozlišče**, zaradi česar je privlačna za razvoj. Trend širitve suburbanizacije Zagreba ob meji z regijo (Samobor) bo v prihodnjih letih vplival na organizacijo prostora v regiji. Vanjo se umeščajo tudi državni prostorski projekti nacionalnega pomena. Za ustvarjanje **konkurenčnega gospodarstva** je treba **zagotoviti prostorske pogoje** v navezavi na rastoče gospodarstvo zagrebškega trga in pri tem upoštevati načrte z gradnjo JEK2.

Regija dolgo ni bila povezana in **ni izoblikovala svoje identitete**, temveč ji jo narekujejo država in obmejna lega. Priča smo dolgoletni **stihijski urbanizaciji** na širšem mestnem območju Brežic, Krškega in Sevnice, ki se **širi tudi na podeželje**. Njene posledice so neenakomerno razporejena infrastruktura, gospodarske cone z zastarelo infrastrukturo podjetij v samem središču mest in ob reki Savi (Sevnica, Krško), prometne težave na regionalnih koridorjih, ki jih dnevno obremenjuje tovorni promet, in nepovezanost razdrobljenih mestnih območij.

Regija se **sooča s hitrim staranjem družbe in negativnim naravnim prirastom, pozitiven prirast** je samo v občinah **Brežice in Krško**. V prihodnosti bo treba sprejeti določene ukrepe za pridobitev dostopnih stanovanj, zagotoviti kapacitete za ostarelo družbo in urediti dostopnost javnega prostora. Sicer bo regija odvisna od priseljevanja tujcev.

Umeščanje projektov za povečanje kapacitet za dolgotrajno oskrbo, vključno z zagotavljanjem osebja, ki bo te storitve izvajalo, bi moralo biti prednostna naloga financiranja v regiji. K temu sodita tudi **dostopnost javnih storitev z JPP in uporaba trajnostne mobilnosti**. Ponudba družbenih storitev lahko pomembno izboljša kakovost življenja, za to pa mora biti raznovrstna in se prilagajati potrebam.

V Posavski regiji so tri središča 3. ravni. Po mestih so razdeljene različne funkcije, nekatere dopolnjujejo potrebe preostalih naselij. Ključni izziv na tem področju je **določitev območij in funkcij za dolgoročni razvoj mest in drugih urbanih naselij** ter določitev drugih naselij, pomembnih za razvoj regije. Hkrati je pomembno določiti **uravnotežen razvoj središč** z drugimi lokalnimi središči in ohranjanjem poselitve na podeželju, ki bo vzdrževala kulturno krajino.

V RPP bo treba **natančneje določiti širše mestno območje** v občini Brežice, mestni občini Krško in občini Sevnica. Pri tem je treba stremeti k večji konkurenčnosti območja in tukajšnjega gospodarstva z razširitvijo javnih storitev ter boljšim umeščanjem in opremljenostjo poslovnih con.

V regiji je zaznati **pomanjkanje oz. nerazpoložljivost stanovanj in stavbnih zemljišč**, ki bi bila privlačna za poselitev. Predvideti je treba nadaljnje širitve obstoječih naselij oz. zgoščevanje naselij in zagotoviti dovolj javnega fonda stanovanj za kratkoročni najem. Tako bi zapolnili manko preteklih desetletij ter naslovili potrebe prihodnjih generacij.

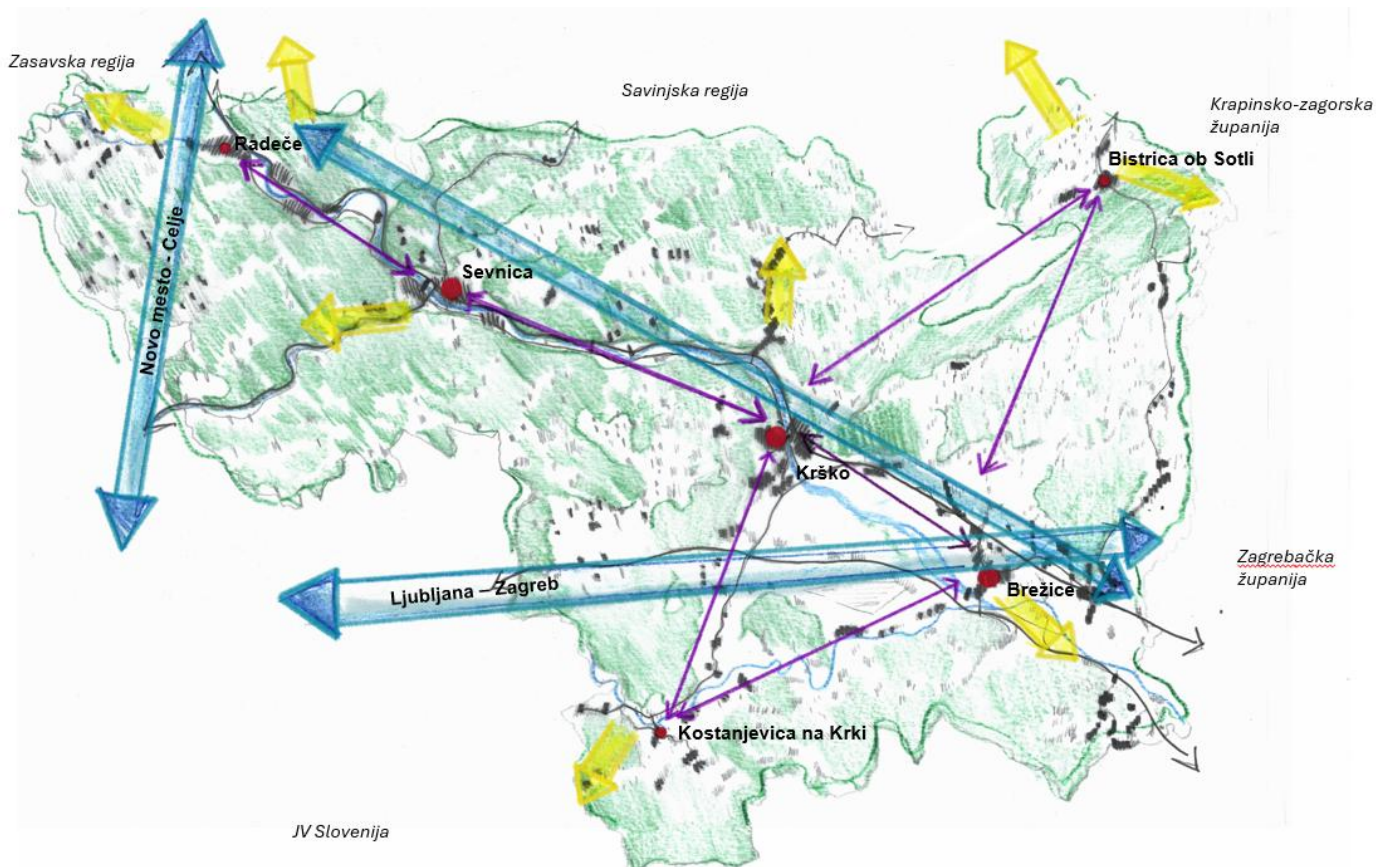
Ključni izzivi v prihodnosti so **zagotovitev zdravstveno ustrezne pitne vode, odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode** glede na podnebne spremembe ter sanacija posledic pretekle gradnje in spreminjanja naravnih procesov. Zagotoviti bo treba **večjo pretočnost prometa s povečanjem javnega potniškega prometa z navezavo na kolesarske poti in peš dostopnost** ključnih točk družbenega pomena v regiji.

Pridelava kakovostne hrane in ohranjanje poselitve na podeželju ter povečanje samooskrbe regije so jamstvo za vitalno kulturno krajino. Za krepitev prehranske verige (povezovanje pridelovalcev in spodbujanje skupnih kapacitet za predelavo, skladiščenje in distribucijo hrane) bo potrebno zagotoviti ustrezne prostorske možnosti. Ob usmeritvi v **razvoj butične turistične ponudbe in njeno nadgradnjo** mora načrtovanje turistične infrastrukture potekati skladno z načrtovanjem gospodarske javne infrastrukture, s poselitvijo in zagotavljanjem družbenih storitev. Na poselitvenih območjih je treba načrtovati **varstvo pred povečanim vplivom podnebnih sprememb** (ujme, erozije, poplave).

3. KLJUČNE RAZVOJNE PRIORITETE IN RAZVOJNI IZZIVI

3.1 Vizija in cilji prostorskega razvoja regije

Slika 2: Policentrični scenarij regije Posavje (lastni vir).

Na delavnici z delovno skupino za pripravo RPP je bil predlagan razvojni scenarij **3 – Policentrični razvoj regije** kot edina možna varianta za homogen in konkurenčen razvoj regije Posavje v prihodnosti. Regija Posavje bo prostorsko in vsebinsko zaokrožena regija z vzpostavljenim centrom širšega mestnega območja, ki bo po funkciji omogočalo konkurenčne storitve in zagotavljalo standard, ki je enakovreden funkcijam središč sosednjih regij. Regija bo funkcionalno povezana s središči v drugih regijah in čezmejno z Zagrebom. Z razvojem novih kmetijsko-turističnih produktov in vzpostavljenimi boljšimi bivalnimi razmerami bo poselitev na podeželju ohranjena in stabilna.

Poglavitni cilj RPP za regijo Posavje je, da se določi prostorske potenciale, ki podpirajo gospodarski in družbeni razvoj, povečujejo odpornost proti podnebnim spremembam, zmanjšujejo ranljivost prostora, krepijo vzdržno in trajnostno rabo virov, omogočajo vzpostavljanje razmer za večjo zaposljivost v lokalnem okolju ter ne povečujejo dnevne mobilnosti in izseljevanja iz regije. V RPP je treba zagotoviti dolgoročni soobstoj vseh obstoječih dejavnosti, ki morajo integralno upoštevati zahteve sektorjev in dobrobit ljudi v skladu z omejitvami prostorskih možnosti in okoljskih dejavnikov.

Želeni scenarij se bo uresničeval v naslednjih točkah:

- 1. Policentrični razvoj osrednjih središč ŠMO Brežice-Krško-Sevnica kot centra regije**, ki vpliva na zmanjšanje razvojnih razlik mest v ŠMO in povečuje homogenost regije.
- 2. Uravnotežen razvoj mest Brežice, Krško in Sevnica** glede na izbrane prioritete razvojne funkcije.
- 3. Razvoj drugih občinskih središč v regiji** v tesni funkcionalni navezavi z osrednjimi središči ŠMO.
- 4. V osrednjih središčih Brežice, Krško, Sevnica se ohranjajo obstoječe ter določijo in razvijajo nove** poselitvene možnosti, centralne oskrbne, storitvene in gospodarske dejavnosti v skladu z ugotovljenimi primerjalnimi prednostmi teh središč in njihovih zalednih območij.
- 5. V drugih središčih v regiji se ustvarjajo pogoji za razvoj nove, prenovalne in vzdrževanje** poselitve ter oskrbnih in storitvenih dejavnosti, za ohranjanje obstoječih in razvoj novih delovnih mest in **ustvarjanje priložnosti za krepitev turistično-kmetijskega zaledja, višjo kakovost** bivanja in ustvarjanje dohodka.
- 6. Izboljšana medsebojna povezanost in dostopnost središč posavskega ŠMO z določitvijo** glavnega vozlišča ter **umestitvijo regionalnih gospodarskih površin s krepitvijo** glavnih prometnih smeri (Zagreb–Ljubljana, železnica in avtocesta, tretja razvojna os Celje–Novo mesto, regionalni koridor Brežice–Celje, železnica Savski Marof–Bistrica ob Sotli–Podčetrtek).
- 7. Posodabljanje cestnih ter posodabljanje in izgradnja novih železniških prometnih povezav**, prednostno povezovanje z državnim, avtocestnim in železniškim prometnim križem z osrednjeslovenskim ŠMO ter drugimi ŠMO Savinjske in Jugovzhodne Slovenije ter z Zagrebško in Krapinsko-zagorsko županijo.
- 8. Izboljšanje povezav v smeri trajnostne mobilnosti osrednjih središč ŠMO s preostalimi občinskimi središči** (Radeče–Sevnica, Kostanjevica na Krki–Krško, Kostanjevica na Krki–Brežice, Bistrica ob Sotli–Brežice, Bistrica ob Sotli–Krško).
- 9. Izboljšanje lokalnih povezav zaledja z vsemi občinskimi središči** v smeri trajnostne mobilnosti in splošne možnosti JPP.
- 10. Okrepljena vloga podeželskega zaledja z vzpostavitvijo kmetijsko-turističnega produkta s podporo na lokalni (občine) in državni ravni**, s ciljem ohranjanja kulturne in naravne krajine, manjšega negativnega vpliva na okolje zaradi intenzivnega kmetijstva, ustvarjanja dohodka in ohranjanja vrednot ter pomlajevanja podeželja in ohranjanja poselitve.

3.2 Ključne prioritete regije

V sklopu priprave Izhodišč predlagamo prioritete regije, na katere bi se osredotočili pri pripravi Regionalnega prostorskega plana Posavske regije.

Umeščanje JEK2 v prostor z vplivom na celotno regijo

Glede na verjetno gradnjo JEK2 bosta celotna regija in predvsem Mestna občina Krško (MOKK), na območju katere se JEK2 umešča, ter ostale občine morale zagotoviti prostorske pogoje za razvoj družbene, socialne, ekonomske in ostale infrastrukture. V času gradnje in obratovanja bo treba zagotoviti:

- stanovanjske kapacitete in primerno bivalno okolje z zelenimi površinami in možnostjo kulturnih in prostočasnih dejavnosti v vseh občinah regije, rešitve za revitalizacijo degradiranih območij v MOKK,
- urejene gospodarske cone za podjetja, ki bodo sodelovala pri gradnji in obratovanju,
- dograditev ali novogradnjo družbene infrastrukture (vrtci, šole itd.),
- nadgrajevanje obstoječe zdravstvene in socialne infrastrukture (zdravstveni domovi, bolnišnica, zagotavljanje NMP itd.),
- izvajanje načrta in zagotavljanje prostorskih pogojev za zaščito in reševanje ob jedrski in radiološki nesreči, ki celovito obravnava regijo Posavje ob umeščanju, izgradnji in obratovanju,
- potrebne prostorske pogoje za širitev, novogradnjo in vzdrževanje prometne infrastrukture v času gradnje in obratovanja tako ožjega kot širšega pomena (dostopna infrastruktura, povezovalna infrastruktura, kot npr. tretja razvojna os na relaciji Radeče–Sevnica–Krško, povezovalna infrastruktura Brežice–Krško in Brežice–Bistrica ob Sotli, Sevnica–Trebneje ter Krško–Kostanjevica na Krki),
- potrebne prostorske pogoje za zagotavljanje surovin pri izgradnji objekta (mineralna nahajališča itd.),
- vzpostavitev letališča Cerklje ob Krki tudi za civilne in gospodarske potrebe,
- blaženje negativnega vpliva tovrstnega objekta na prostor, izpostavljenosti morebitnim nesrečam in slabše kakovosti življenja v regiji. Načrtovati je treba dodatne ukrepe in zagotoviti prostorske pogoje za razvoj gospodarskih con in podjetništva, umeščanje energetske infrastrukture OVE, vzpostavitev specializiranega izobraževanja, usmerjenega v trajnostni razvoj regije, razvoj trajnostnega turizma, razvoj trajnostnega kmetijstva in samooskrbo regije, poskrbeti za večji nabor javnih storitev za prebivalce, dodatne zdravstvene programe, podporo, namenjeno dvigu kakovosti bivanja, in podobno.

V ta namen regija pričakuje, da se pripravijo in z njo uskladijo vse potrebne strokovne in zakonske podlage, ki omogočajo kakovostno umestitev tovrstnega objekta (državnega pomena). Pri tem mislimo predvsem na sočasno usklajevanje in sprejemanje postopka regionalnega razvojnega plana in regionalnega prostorskega plana z državnim prostorskim načrtom, kar bo tudi osnova za pripravo Zakona o razvojnih potrebah regije Posavje ob umeščanju JEK2 v prostor. Svet regije Posavje meni, da je za nacionalni projekt strateškega pomena nujno potrebno, da odločevalci na ravni države ob sprejemanju državnega prostorskega načrta pripravijo tudi Zakon o razvojnih potrebah regije Posavje za izvedbo nacionalnega projekta strateškega pomena JEK2. Regija

Posavje pri tem zahteva kompenzacijo v obliki navedenih dejavnosti, ki blažijo negativni učinek izgradnje tovrstnega objekta v regiji.

Gospodarska navezava na Hrvaško, primestno območje Zagreba

Regija Posavje je obmejna regija, ki meji na Hrvaško in milijonsko mesto Zagreb. Ob pospešenem razvoju mesta Samobor na meji z občino Brežice pričakujemo, da se bo trend nadaljeval tudi v Slovenijo, v obmejne občine Brežice, Bistrica ob Sotli, Kostanjevica na Krki in z vplivom na celotno regijo, tako z vidika razvoja gospodarstva kot priseljevanja. Pri tem se pojavlja potreba po izgradnji logističnega terminala. Logistični terminal bi lahko nastal na območju načrtovanega gospodarskega središča Feniks – letališče Cerklje, kjer je bilo z DPN predvidenih okoli 100 ha zemljišča za tovrstne projekte. Pripraviti bi bilo treba strokovno podlago, ki bi raziskala vpliv in privlačnost obmejne regije Posavje v povezavi z mestom Zagreb ter opredelila razvojne priložnosti in ranljivosti. V strokovni podlagi bi se morali navezati tudi na zagotovitev prostorskih pogojev za stanovanja, družbeno, socialno, zdravstveno infrastrukturo, razvoj turizma in rekreacije ter povezljivost; urejene čezmejne povezave v mednarodnem železniškem in cestnem prometu, oživitve železniške proge Imeno–Savski Marof (HR), povezljivost kolesarskega omrežja.

Umeščanje tretje razvojne osi in vpliv na regijo oz. ureditev obstoječih regionalnih cestnih koridorjev

V Posavju se že dlje časa soočamo s težavo nezadostne povezanosti z drugimi regijami (Savinjsko, Jugovzhodno in Osrednjeslovensko regijo), kar močno omejuje gospodarski in družbeni razvoj regije. Cestni koridor Brežice–Celje (regionalni povezavi Krško–Celje in Brežice–Krško) je zelo obremenjen z osebnim in tovornim prometom od 15.000 do 20.000 vozil dnevno in od tega je najmanj 800 težkih tovornih vozil z maso prek 3,5 tone, čeprav je na njem prepovedan tranzitni tovorni promet. Osrednja trasa razvojne osi vpliva na razvoj prostora ob njej, ki bi ga morali vnaprej načrtovati in ne sanirati posledice. Regija bo morala objekt umestiti v prostor in s tem se bodo vzpostavili novi prometni tokovi in spremenili dosedanja. Pričakovane so prostorske spremembe, npr. povečanje potreb po stanovanjih in širitev oz. vzpostavitev novih gospodarskih con in s tem tudi razvoj družbenih dejavnosti. Umestitev tretje razvojne osi bo vplivala na demografska gibanja v regiji, na razvoj širšega mestnega območja Krško-Brežice-Sevnica, na zgoščevanje poselitve in razširitev družbene in gospodarske infrastrukture, na spremembo kulturne krajine in opredelitev povezljivosti v naravnem prostoru. Občine pričakujejo vključenost pri postopku umeščanja v prostor.

Razvoj javnega potniškega prometa in izgradnja kolesarskega omrežja

Javni potniški promet v regiji je razvit v navezavi s sosednjimi regijami, vendar ni posodobljen in konkurenčen za vsakdanjo rabo. Znotraj regije je vzpostavljen z avtobusnimi povezavami in železnico med večjimi kraji. Javni potniški promet ni integriran in ni konkurenčen uporabi osebnega avtomobila. Težava je slaba dostopnost družbenih storitev v regiji, npr. zdravstvenih storitev, in ključnih točk v prostoru – slabe avtobusne povezave med Kostanjevico na Krki in Krškim, nedelujoča železniška proga Imeno–Savski Marof (HR). Zagotoviti je treba državno, regijsko in lokalno kolesarsko omrežje in s tem izgradnjo kolesarskih poti, ki so že predvidene: D2

(savska pot), D8, G12, R27, R28. Cilj je čim bolj preusmeriti dnevne migracije v Ljubljano, Celje, Novo mesto ter med središči v regiji na železnico in druge oblike javnega potniškega prometa.

Predlagamo uporabo obstoječega državnega makroskopskega prometnega modela (v sodelovanju z NCUP), ki se ga nadgradi s podrobneje definiranimi izvorno-ciljnimi conami in matrikami potovanj. Z definiranjem ključnih izvornih oziroma ciljnih točk na ravni regije (npr. večje stanovanjske soseske, industrijske cone, turistična območja, območja šol, vrtcev, bolnišnic in zdravstvenih ustanov, trgovskih centrov, opredelitev dnevnih delovnih migracij in podobno) se pridobi ključne podatke za organizacijo javnega potniškega prometa oziroma določitev sheme linij na ravni regije in medregijsko. Hkrati se opredeli potrebe po izgradnji kolesarskega omrežja in vzpostavitvi peš dostopa za aktivno mobilnost. Izdelati je treba strokovno podlago za prostorsko umestitev kolesarskih povezav na regionalni in lokalni ravni, ki dopolnjujejo državno kolesarsko omrežje in se povezujejo tudi čezmejno s Hrvaško.

Razvoj poselitve v širšem mestnem območju Krško-Brežice-Sevnica

Po analizi Ministrstva za solidarno prihodnost se v širšem mestnem območju v zadnjih letih ni gradilo stanovanj v sklopu javnih najemnih stanovanj. Na tem področju je regija med najslabšimi v Sloveniji. Hkrati občine opozarjajo na pomanjkanje dostopnih stanovanj, saj se nepremičnine dražijo oz. jih na trgu za nakup ali najem primanjkuje. Po demografski analizi se prebivalstvo v regiji stara, indeks staranja se bo s 136 leta 2018 dvignil na 247 leta 2038, kar bo takrat malo več od slovenskega povprečja. Po podatkih osnovne projekcije bo prebivalstvo v regiji do leta 2038 upadlo za 6 %, kar je nad slovenskim povprečjem. Da bi mlade družine lahko ostale v Posavju, je pomembno omogočiti dostopna stanovanja in različne možnosti pridobitve nepremičnine, hkrati pa poskrbeti za razvoj družbene infrastrukture (izobraževanje, zdravstvo, socialno varstvo, predšolsko varstvo ipd.) ter tudi storitvenih dejavnosti (trgovina, obrtne in druge storitve ipd.). Pri načrtovanju in urejanju širšega mestnega območja se upošteva racionalno rabo prostora, ranljivost okolja, ohranjanje objektov in območij kulturne dediščine, možnosti za umeščanje športno-rekreativnih in drugih zelenih površin za spodbujanje telesne dejavnosti, možnosti navezave na javni potniški promet, razvoj gospodarskih con, razvoj kmetijstva in povečanje samooskrbe v regiji. Na ravni države bi potrebovali strokovno podlago za umestitev stanovanjskih območij v središča regije in strokovno podlago za razvoj ŠMO Krško-Brežice-Sevnica.

3.3 Druge prepoznane prioritete regije, ki se jih obravnava v RPP

V nadaljevanju so podani ključni izzivi in prioritete. Podrobnejši podatki za opredelitev strateških prioritet so v dokumentu **Priloga 1_Podrobnejše stanje prostora regije**.

Strateške usmeritve za mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije

Ključni izziv: določitev območij in funkcij za dolgoročni razvoj mest in drugih urbanih naselij ter določitev drugih naselij, pomembnih za razvoj Posavske regije.

1. Uravnotežen razvoj središč.

Vzpostavitev uravnoteženega omrežja naselij, ki upošteva posebnosti in vloge posameznih krajev glede na SPRS. Naselja Brežice-Krško-Sevnica morajo okrepiti konkurenčnost, zagotavljati glavno razvojno funkcijo in povezljivost z drugimi naselji v regiji, čezmejno in medregijsko.

2. Dostopnost in opremljenost z javnimi storitvami.

V vseh središčih se preveri možnosti za nadgradnjo storitvene infrastrukture in ustrezno digitalizacijo javnih storitev, ki mora doseči vse uporabnike. Določitev območij v regiji, kjer je slabši dostop do storitev in predlog izboljšav.

3. Krepitev urbanih središč in njihova revitalizacija.

V naseljih Radeče, Sevnica, Krško, Brežice, Kostanjevica na Krki se izvajajo ukrepi, projekti za ožvitev mestnih jeder, kar prispeva k ohranjanju hierarhične strukture in ohranjanju identitete mesta. S tem se ustvarja privlačno okolje za bivanje, zdravo in aktivno življenje, delo in turizem. V prihodnosti so potrebna še večja finančna vlaganja v tej smeri. Hkrati so potrebna vlaganja v urbanistično ureditev celotnega mesta, ki spodbuja zdrav življenjski slog.

4. Ohranitev poselitve na podeželju in poselitvenih vzorcev v krajini.

Glede na delež prebivalcev, ki živijo zunaj mestnih središč po občinah, je zelo pomembno, da se druga naselja v prostoru ohranjajo. Za ohranjanje kulturne krajine je pomembno določiti ukrepe, da se ohrani poselitve s kmetijsko dejavnostjo. Zaznan je trend selitve prebivalcev na podeželje in spremembe zidanic v stanovanjske (bivalne) enote. Vinogradniška območja pa pri tem pospešeno izginjajo. Pomembno je določiti privlačna območja, kjer je mogoče vzpostaviti stanovanjsko gradnjo s trajnostno mobilnostjo na prej vinogradniških območjih in v počitniških naseljih, ter območja, kjer se to ne dovoljuje. Opredeliti je treba nevarnost erozije in poplav na izpostavljenih stanovanjskih območjih in urediti sanacijske ukrepe.

Strateške usmeritve za širše mestno območje

Ključni izziv: določiti območje in funkcije ŠMO Posavje in preveriti možnosti za razvoj storitev javnega pomena, opredeliti potrebe po gospodarskih conah in stanovanjih.

1. Določitev območja ŠMO Posavje in njegove vloge v regiji.

Z urbanistično študijo za ŠMO Posavje pričakujemo, da se točno določi obseg ŠMO. Predlagamo, da se območje začrta glede na teritorialni obseg posameznih naselij znotraj ŠMO. Regijsko bi morali določiti vlogo ŠMO in vlogo posameznih mest, kaj se razvija znotraj tega območja in kakšen vpliv ima navzven na regijo. Kje se vzpostavljajo nove stanovanjske površine, potrebe in površine za razvoj gospodarskih con, povezanost JPP, samooskrba ŠMO.

2. Konkurenčnost ŠMO Posavje in čezmejna navezanost na Zagreb.

ŠMO Posavje bo vzpostavljeno tudi zaradi konkurenčnosti na mednarodnem trgu, ker zajema širše območje. Opredelijo se možnosti za razvoj in čezmejno povezovanje.

Strateške usmeritve za stanovanjsko oskrbo

Ključni izziv: zagotoviti območja za stanovanjske enote, ki bi zadostile trenutnim potrebam oz. potrebam današnje generacije. Tako bi zapolnili manko preteklih desetletij ter naslovili potrebe prihodnjih generacij.

1. Širitev stanovanjskih območij, prednostno na obrobju obstoječih naselij.

Širitev površin je eden glavnih načinov za zagotovitev ustreznih pogojev za stanovanjsko gradnjo. Širitve se usmerja na nepozidana stavbna območja, degradirana območja. Naselja se pri tem ne nadaljujejo zvezno. Povečati bi morali gostoto poselitve. Kot zadnja možnost za širitev se predvidijo zemljišča, ki so manj primerna za kmetijsko pridelavo in niso erozijsko ali drugače ogrožena. Pri umeščanju objektov se upošteva geografske značilnosti in določi primerno tipologijo in umestitev objektov. Komunalno opremljena zemljišča za stanovanjsko gradnjo so v regiji razpoložljiva v primestnih naseljih. Za ta namen bi bilo treba opredeliti tudi nova komunalno opremljena zemljišča tako na podeželju kot v širšem mestnem območju.

2. Uvedba ukrepov z mehanizmi s področja zemljiške politike in določitev problematičnih območij.

V RPP naj se določijo območja, kjer je predvidena stanovanjska namenska raba ali pa so predvideni OPPN za ureditev teh območij in niso pozidana. Določiti možnosti, npr.: za pozidavo v prihodnjih 10 letih, ali se bo določil ukrep iz zemljiške politike, možnosti za spremembo namenske rabe v drugo prednostno območje za občino.

Analizirati bi bilo treba trg parcel, ki so v občinskih prostorskih načrtih sicer opredeljene za stanovanjsko rabo, vendar na trgu, zaradi neurejenega lastništva, nedostopne. Za te parcele bi lahko sprožili postopke ugotavljanja lastništva in vpis v zemljiško knjigo.

Prav tako bi lahko z uvedbo višjega NUSZ obdavčili stanovanjske površine, ki niso v prodaji ali se ne prodajo, so pa primerne površine za poselitev, ter uvedli takso na nepozidana stavbna zemljišča, kar omogoča zakonodaja.

Nezaseden stavbni fond bi lahko prek ponudnikov komunalnih storitev, kjer so dostopne informacije o številu enot, primerno višje obdavčili, če ostanejo nepremičnine dlje prazne. Pri tem bi morali upoštevati tudi njihovo vrsto in kakovost, saj ni cilj, da se obdavči prve nepremičnine.

3. Prenova in zgoščevanje naselij.

Poleg širitve se poudarja tudi potreba po prenovi in zgoščevanju obstoječih naselij, kar vključuje prenovu stavbnega fonda in boljšo izkoriščenost nezadostno uporabljenih zemljišč, hkrati pa možnosti za revitalizacijo degradiranih zemljišč in objektov ter zagotavljanje zelenih površin za telesno dejavnost. S tem prispevamo k racionalnejši rabi prostora in ohranjanju prostorskih kvalitet naselij.

Problematiko romskih naselij bi bilo treba posebej nasloviti, z vidika izboljšanja bivalnih razmer, zmanjšanja negativnega vpliva na okolje in vključenosti prebivalcev v samo urejanje naselij. Poseben poudarek bi moral biti na družbeni integraciji, reševanju vedenjskih problemov in zmanjšanju kriminalitete.

Strateške usmeritve za družbeno infrastrukturo

Ključni izziv: sprejeti ukrepe in urediti prednostno financiranje za projekte, kot je povečanje kapacitet za dolgotrajno oskrbo v regiji s povezanimi programi, ter urediti dostopnost družbene infrastrukture z JPP, z zagotovljeno raznovrstnostjo ponudbe in sprotim prilagajanjem na potrebe občanov.

1. Načrtovanje družbene infrastrukture z novimi stanovanjskimi območji.

V sklopu načrtovanja novih stanovanjskih sosesk, širitve podeželskih naselij in priseljevanja ljudi v regijo bi morali načrtovati tudi povečevanje kapacitete družbene infrastrukture (vrtci, šole, zdravstvene storitve, prostočasne dejavnosti), skupaj z dostopno trajnostno mobilnostjo. Pri tem je nujna tudi pripravljenost ustanov za razširitev popoldanskega programa, da je dostopen širši množici. Pomembno je ohranjanje nepozidanega prostora v mestih kot zelene infrastrukture za spodbujanje telesne dejavnosti in druge aktivnosti na prostem.

2. Načrtovanje zunanje javne infrastrukture in trajnostne mobilnosti za zdravje kot preventivni ukrep za varno in zdravo starost.

Pod to infrastrukturo štejemo peš dostopnost, kolesarske steze, večnamenske zunanje prostore za druženje in telovadbo, zelene površine, ki spodbujajo telesno dejavnost. Današnji način življenja ne omogoča toliko gibanja, kot ga je človek sposoben. S tem so povezane različne zdravstvene posledice, ki na koncu otežujejo starost ter obremenjujejo zdravstveni sistem in državni proračun. Zato je toliko bolj pomembno kakovostno urbanistično načrtovanje poselitvenih območij z oblikovanjem prostorov, ki človeka spodbujajo k telesni dejavnosti in tudi k vsakdanjim opravkom brez uporabe avtomobila (npr. hoja v šolo, vrtec, službo, trgovino, knjižnico). Pri tem je

izredno pomembno vzdrževanje javnih zelenih površin in rastlinja na njih, sicer jih ljudje ne bodo uporabljali. Prostori morajo biti zasnovani tako, da so prijetni za zaznavo (npr. prijetno dišijo, so privlačnih barv ali pa so v njih prijetni zvoki) in sami po sebi spodbujajo telesno dejavnost. Prav tako je dobro, da so primerno ločeni, a ohranjajo stik z okolico, da so v bližini lokalnega središča ali urbanega jedra, s čimer so zlahka dostopni, več manjših je lahko med seboj povezanih, poleg tega je treba poskrbeti za ugodne mikroklimatske razmere – senco v poletnih mesecih, zaščito pred vetrom, opremo ali ureditev, ki omogoča sedenje ali druženje. S premišljeno večnamensko zasnovo je denimo lahko šolsko igrišče v popoldanskem času na voljo tudi lokalni skupnosti za prostočasne dejavnosti. V RPP bi lahko bila narejena analiza in popis teh površin, skupaj z analizo njihove dostopnosti.

V lokalnih središčih oziroma somestju Brežice-Krško-Sevnica naj se predvidi umestitev urbanega športnega parka.

3. Dostopnost storitev splošnega pomena na območjih.

Pripravi se analiza dostopnosti storitev na ravni regije, pri čemer se najprej opredeli družbena infrastruktura in določi razdalje. Pri tem upoštevamo dostopnost storitev zunaj regije oz. države.

4. Določitev regijsko pomembne družbene infrastrukture.

Glede na trende in razvoj regije se v RPP določi, kateri objekti družbene infrastrukture so pomembni za razvoj regije Posavje in kje naj bodo locirani.

Strateške usmeritve za omrežje gospodarske javne infrastrukture

Ključni izziv: zagotavljanje zdravstveno ustrezne pitne vode in neobremenjeno odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode glede na podnebne spremembe in vpliv človeških ravnanj (spreminjanje struge reke Save z izgradnjo HE, obstoječa gradnja ob rekah itd.), zagotavljanje pretočnega prometa in možnosti za povečanje javnega potniškega prometa ter kolesarske poti in peš dostopnost ključnih točk družbenega pomena v regiji.

1. Zagotovitev zdravstveno ustrezne pitne vode v regiji.

Analiza razpoložljivih kapacitet virov pitne vode in trenutna poraba virov z upoštevanjem podnebnih sprememb in obvodnih dejavnosti ter zmanjševanje propustnosti sten rečne struge reke Save. Predvideti ukrepe za izboljšavo (npr. izboljšanje infrastrukture, zaščita obstoječih virov pitne vode) in iskanje novih vodnih virov za oskrbo.

2. Regionalni pregled kanalizacijskega omrežja in načrtovanje zmogljivosti in obnove omrežja.

Načrtuje se predvsem na opredeljenih novih območjih zgoščevanja prebivalcev v regiji.

3. Preverijo se možnosti za širitev obstoječih odlagališč odpadkov v regiji. Podajo se upravljavski ukrepi za zmanjšanje količine odpadkov.
4. Načrtovanje energetskega objekta v in izdelava Regionalnega energetskega koncepta.
5. Določitev vodnega in zračnega prometa v regiji.

Ureditev plovbnega režima s pristanišči na ravni regije z navezavo na kolesarske in pešpoti ob Savi. Preveri se potrebe po načrtovanju razvoja civilnega dela letališča Cerklje ob Krki. Preuči se možnost razvoja celinske plovbe na reki Savi med Brežicami in Obrežjem ter vzpostavitev mednarodne plovne poti na reki Savi med Obrežjem (Slovenija) in Siskom (Hrvaška) v ustrezni plovni kategoriji z zagotovitvijo pogojev za razvoj plovbe po celinskih vodah ter vzpostavitev rečnih pristanišč za mednarodni potniški in tovorni promet.

6. Načrtovanje prometne infrastrukture cestne, železniške, kolesarske, površin za pešce ipd. – sočasno z izdelavo Regionalne celostne prometne strategije

Strateške usmeritve glede območij za prednostne dejavnosti v regiji

Ključni izziv: zagotoviti površine za gospodarske cone, opredeliti trend rasti gospodarstva v regiji. Drugi ključni izziv je načrtovanje prostora, namenjenega turizmu v regiji.

1. Opredelitev možnosti za razvoj obstoječih gospodarskih con v regiji in umestitev novih gospodarskih con regionalnega pomena.

Širitve gospodarskih con so neizogibne, če želimo, da se obstoječa podjetja razvijajo. Transport za podjetja je v regiji ena pomembnejših tem, saj obremenjuje regionalni koridor Brežice–Celje, Trebnje–Sevnica, zato je treba preučiti možnosti širitve gospodarskih con na območjih, ki imajo boljši dostop do avtocestnega križa in novih transportnih povezav (tretja razvojna os), hkrati pa tudi možnosti povečanja tovarnega železniškega prometa in s tem slediti trajnostni strategiji.

2. Določitev potencialnih območij za večja nakupovalna središča.

V regiji je potrebna preveritev, kako so izkoriščena trenutna nakupovalna središča, preden se načrtuje nova, predvsem z vidika racionalnosti rabe prostora in spremembe nakupovalnih navad (spletna prodaja). Pri umeščanju se upošteva tudi zgoščenost poselitve.

3. Opredelitev razvoja turizma v regiji.

Vrste turizma, vrste prenočitve, razmestitev objektov za turizem in druge vsebine naj se določi na podlagi strategije razvoja turizma za regijo. Izdelava strategije razvoja turizma je načrtovana v času izdelave RPP. V regiji bi morali določiti turistično atraktivna območja, z namenom načrtovanja obiska in razbremenitev posameznih okolij v času največje sezone ter preprečevanja razvrednotenja krajine s poudarkom na ohranjanju visoke kakovosti bivanja lokalnega prebivalstva, ki spodbuja aktiven življenjski slog.

Strateške usmeritve za razvoj v krajini

Ključni izziv: Varstvo kulturne krajine z zagotavljanjem kmetijske dejavnosti, ki ne škodi okolju, ampak ga regenerira in sledi določeni tipologiji in priporočilom upravljanja krajine. Pri tem se skrbi za več sistemov hkrati (npr. gozd, njive, travniki, posamična drevesa, vodotoki) ob spodbujanju sodobnega kmetovanja in podpora mladim družinam, ki bi želele ostati v regiji. V ta namen se določi tudi smernice za kmetijsko oskrbo regije in ukrepe za razvoj zalednega podeželskega območja, ki se povezuje s turizmom in ponudbo kakovostnih turističnih izdelkov. Ključni izziv je tudi zagotavljanje varstva pred erozijskimi pojavi na poselitvenih območjih glede na podnebne spremembe.

1. Zagotavljanje varstva kmetijskih zemljišč z določitvijo smernic za kmetijsko samooskrbo regije.

Določitev kmetijsko pomembnih panog za regijo in kmetijsko pomembnih izdelkov, načina kmetovanja na območjih OMD in vodovarstvenih območjih s predlogom za državno subvencioniranje. Ustrezna kmetijska zemljišča so osnova za vzpostavitev sistema prehranske verige (pridelava, predelava, skladiščenje in distribucija hrane).

2. Zagotavljanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, povečanje biotske raznovrstnosti, prilagoditev gozdov podnebnim spremembam, izboljšanje kakovosti gozdov, spodbujanje njihove večnamenske rabe ter ohranjanje in razvoj gozdne infrastrukture.

3. Celostno načrtovanje namakalnih sistemov za razvoj kmetijstva.

Glede na podnebne spremembe bo nadgradnja in gradnja novih namakalnih sistemov nujna za razvoj in optimizacijo kmetijske proizvodnje, zmanjšanje vplivov podnebnih sprememb in ohranjanje naravnih virov ob zagotavljanju trajnostne in odgovorne rabe vodnih virov (zadrževalnik pri HE Brežice, zadrževalnik pri HE Mokrice, namakalni sistem Kalce-Naklo, namakalni sistem Arnovo selo, namakalni sistem Hotemež ter ostali).

4. Intenzivno kmetijsko rabo se usmerja na ustrezna območja.

Na za to ustreznih lokacijah se zagotovijo površine za umeščanje rastlinjakov. Omogočata se razvoj novih oblik kmetijske pridelave ter uvajanje novih tehnologij in novih kmetijskih vrst (hidroponika). Spodbuja se izkoriščanje geotermalnega potenciala v navezavi na kmetijsko proizvodnjo

5. Usmeritve za podrobnejšo krajinsko (poselitveno) zasnovo za določene krajinske celote na krajinsko prepoznavnih območjih (izjemne krajine, dediščinske kulturne krajine, območja nacionalne in regionalne prepoznavnosti).

Lahko gre za prostorsko organiziranost kmetij, vzdrževanje/obnovo/gradnjo kmetijskih objektov, organiziranost kmetijske krajine, uporabljena gradiva.

6. Določitev ranljivih območij v regiji, ki jim intenzivno kmetijstvo lahko škodi. Določitev območij za spodbujanje ekološkega/biodinamičnega/regenerativnega kmetovanja.

Pri tem se zagotavlja območja za pridelavo kakovostnejših živilskih izdelkov.

7. Usmeritve za ukrepe, ki bi spodbujali povezovanje kmetijstva in turizma ter pomladitev podeželja.

Cilj je ohranjanje poselitve na podeželju in ohranjanje kmetijske dejavnosti. Določitev prioriteten območij v regiji v navezavi z načrtovanjem GJI in družbeno infrastrukturo.

8. Določitev turističnih območij v vinogradniškem okolju in določitev območij, kjer turizem ali sprememba zidanic v bivališča nista dovoljena.
9. Določitev podeželskih območij z večjim deležem gospodarskega gozda, ki se usmerja v razvoj gozdno-lesnih verig kot podpora trajnostni gradnji in visokokakovostnih lesnih proizvodov, in določitev regionalnega lesnopredelovalnega centra v navezavi na OVE.
10. Določitev vodovarstvenih območij z omejitvami za razvojne dejavnosti v regiji z namenom varstva vodnih virov.
11. Celovito regijsko in medregijsko upravljanje voda z določitvijo območij, ki jih ogrožajo poplave in erozijski pojavi, in določitev zaščitnih ukrepov ali spremembe rabe zemljišč.

Pri tem je treba določiti tudi stopnjo ogroženosti in predvideti omejitve za gradnjo ali varovalne ukrepe za poselitev.

12. Načrtovanje vodnih zemljišč z večnamensko rabo voda v smeri oblikovanja kakovostnih vodnih in obvodnih ureditev, namenjenih rekreaciji, prostemu času in turizmu.
13. Opredelitev potencialov za rabo OVE v regiji in določitev prostorsko in okoljsko primernih območij za umestitev tovrstnih regijskih objektov. Izogibanje umeščanju OVE-objektov v kulturno krajino.

Umeščanje OVE mora biti strateško načrtovano, pri čemer je treba uravnotežiti energetske potrebe, varstvo okolja in kulturno krajino, prostorske omejitve in družbeno sprejemljivost. Vse umestitve objektov se morajo preveriti in utemeljiti z vidika urbanističnih, krajinskih, okoljskih in drugih zahtev.

14. Zagotavljanje ekološke povezljivosti zelenega sistema regije na podlagi krajinske zasnove Kozjanskega parka.

Določitev povezljivosti z drugimi medregijskimi krajinskimi zasnovami (Gorjanci). Določitev podrobnejših krajinskih zasnov v regiji za podobna območja z upoštevanjem noveliranih podatkov o regijski določitvi krajinskih tipov in določitvi izjemnih krajin. Pri tem se upoštevata prepoznavnost in harmoničnost krajine.

15. Usmeritve za čezmejno povezovanje obmejnih območij za upravljanje krajine, kmetijstva, gozdov, upravljanje voda, urejanje pohodniških in kolesarskih poti.

Določitev tovrstnih območij v regiji.

16. Opredelitev potenciala za izrabo geotermalne energije se spodbuja predvsem v občinah Brežice, Kostanjevica na Krki, Radeče ter ostalih občinah, kjer mikrolokacije geotermalne energije to dopuščajo oziroma je smiselno.

Strateške usmeritve za povezovanje s sosednjimi območji

Ključni izziv: Zagotoviti konkurenčnost posavskega ŠMO medregijsko in čezmejno, a hkrati omogočiti razvoj znotraj regije in logistično povezljivost z drugimi območji. Omogočiti razvoj obmejnega zaledja s čezmejnimi turističnimi povezavami in ohranjanjem ključnih storitev in poselitve.

1. Vzpostavitev konkurenčnosti posavskega ŠMO medregijsko in čezmejno.

Načrtovanje kakovostnih prostorskih ureditev, ki bodo omogočale razvoj gospodarstva, storitev, logistike, poselitve in krepile kulturno krajino v povezavi s sosednjimi območji.

2. Celovit medregijski in čezmejni zeleni sistem za upravljanje prostora.
Povezave v Posavskem hribovju, s Kozjanskim in Obsoteljem, Gorjanci.
3. Konkurenčnost posavskega ŠMO in čezmejna povezanost z Zagrebom.

4. NAČRT PRIPRAVE RPP

Regionalni prostorski plan v osnovi sledi strukturi, ki je predpisana v dokumentu [Vsebina regionalnega prostorskega plana](#) (Urbanistični inštitut Republike Slovenije, september 2023). RPP mora biti pripravljen v skladu z [Navodili za vsebino, obliko in način priprave regionalnega prostorskega plana](#) (Urbanistični inštitut Republike Slovenije, september 2023) ter [Tehničnimi pravili za pripravo prostorskih strateških aktov v digitalni obliki](#) (Ministrstvo za naravne vire in prostor, december 2023). RPP mora vsebovati tekstualni in grafični del v podrobnosti, ki ustreza njegovemu merilu. Grafični del se prikaže na kartah merila 1 : 250 000 in 1 : 50 000.

Predvidena vsebina RPP je sestavljena iz naslednjih sklopov: uvodna poglavja, cilji in prednostne naloge prostorskega razvoja, usmeritve za prostorski razvoj regije, zasnova prostorskega razvoja regije. RPP je sestavljen iz tekstualnega dela in prilog. Priloge k tekstualnemu delu RPP so:

- Izhodišča za pripravo RPP,
- Grafični del RPP:
  - karte z legendo, primerne za tisk – format PDF + TIFF
  - karte za prikaz v GIS-sistemih – format geoTIFF
  - vektorski prostorski podatki
- Strokovne podlage:
  - [Analiza stanja v prostoru](#) ter določitev razvojnih potreb in usmeritev za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture
  - [Posavska regija – usmeritve](#)
  - Urbanistična zasnova za RPP za Posavsko širše mestno območje s Krškimi poljem (v izdelavi sočasno z izdelavo RPP)
  - Krajinska zasnova za RPP za Kozjansko in Obsotelje (izdelal Urbanistični inštitut Republike Slovenije, november 2024) ;
  - Krajinska zasnova za RPP za območje Javorje-Vrhe-Klek-Kum- Sopota (v izdelavi sočasno z izdelavo RPP)
  - vse razpoložljive strokovne podlage in druga gradiva relevantna za RPP, ki jih zagotovijo resorji in pripravljavec RPP
  - druge strokovne podlage, ki bodo uporabljene pri pripravi RPP, spodaj navedene po prioritetah, pred začetkom izdelave RPP

Temeljna zakonodaja za pripravo RPP sta [Zakon o urejanju prostora](#) (ZUreP-3) in [Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja](#) (ZSRR-2).

4.1 Postopek priprave RPP

Priprava RPP poteka predvidoma v teh fazah:

1. do 31. 12. 2024 – potrditev Izhodišč za pripravo RPP
2. do 31. 12. 2025 – izvedba javne razprave o osnutku RPP
3. do 31. 12. 2026 – sprejem predloga RPP
4. do 15. 3. 2027 – objava RPP.

4.2 Proces sodelovanja

Sodelovanje udeležencev na regionalni ravni je ključni pogoj za doseganje višje stopnje legitimnosti in sprejemljivosti RPP. Sodelovanje na regionalni ravni smo vzpostavili z vsemi občinami in Razvojno mrežo Posavja. Poleg sodelovanja z državno stranjo bomo vzpostavili sodelovanje s sosednjimi regijami in čezmejno z Republiko Hrvaško. Regionalne interese je treba uskladiti s ključnimi resorji, v katerih pristojnosti sodijo posamezne razvojno-planske dejavnosti. Sodelovanje državnih in regionalnih resorjev bo potekalo že v fazi Izhodišč za pripravo RPP. Pri tem si želimo, da so glede na izpostavljene prioritete izvedena usklajevanja kot osnutki za pripravo predvidenih neobveznih strokovnih podlag, ki jih za pripravo RPP nujno potrebujemo, saj brez njih težko uveljavljamo regionalne interese in dosegamo zastavljene cilje s predvidenim RPP. Pričakujemo, da bodo strokovne podlage (osnutki) pripravljene do začetka dela izdelovalca RPP in OP.

Tri regionalne prioritete (JEK2, tretja razvojna os, posodobitev železniške proge in izboljšanje JPP) potekajo v sklopu priprave DPN. V času priprave RPP pričakujemo usklajevanje s predvideno delovno skupino, ki ta DPN pripravlja, in z vsemi drugimi relevantnimi deležniki.

4.3 Čezmejno sodelovanje in usklajevanje z regijami

Sodelovanje s sosednjimi regijami, Savinjsko regijo, Jugovzhodno Slovenijo, Zasavsko regijo, in čezmejnimi regijami, Zagrebško županijo in Krapinsko-zagorsko županijo, je potrebno pri tematikah, ki se navezujejo na načrtovanje infrastrukture (npr.: tretja razvojna os, regionalni cestni koridorji, regionalne kolesarske poti), krajino in turizem ter gospodarstvo.

4.4 Zagotovitev strokovnih podlag

Pri pripravi RPP se bodo za posamezna vsebinska področja upoštevale strokovne podlage, gradiva in študije, s katerimi pripravljavec že razpolaga. V skladu z določbami ZUreP-3 se osnutek RPP pripravi na strokovnih podlagah, ki jih poleg pripravljavca zagotovijo tudi deležniki (resorji) in MNVP.

Predlagamo prioritarno izdelavo strokovnih podlag z usklajenimi informacijami državnih resorjev in regije (izvedba fokusnih skupin):

- 1. Strokovna podlaga za opredelitev privlačnosti in ranljivosti za regijo ter gospodarske navezave na zagrebški trg in rast primestnega območja Zagreb.** Predlagamo fokusno skupino za izdelavo osnutka. Teme: umeščanje gospodarske cone, logističnega centra in ureditev obmejne in mednarodne železniške povezave kot hrbtenice trajnostne mobilnosti, vključno s kolesarskimi povezavami (GZS OZ Posavje in Odbor RS Posavje za gospodarstvo, delovna skupina RPP, MNVP, DPN Gospodarsko središče Feniks – delovna skupina, MGTŠ, predstavniki Zagrebške županije, RRA Posavje).
- 2. Strokovna podlaga za umeščanje energetskega objekta in obnovo električnega omrežja v regiji Posavje. JEK2 in njen vpliv na regijo + scenarij OVE – izraba lesne biomase in sončne energije ter načrtovanje daljinskega ogrevanja v regiji + Hidroelektrarna Mokrice in sinergijski učinki verige HE na spodnji Savi.** Predlagamo fokusno skupino z izdelavo osnutka (GEN energija, HESS, delovna skupina RPP, resorska skupina MNVP za pripravo DPN, MOPE, delovna skupina za JEK2, župani šestih občin v regiji, pripravljavci idejnega projekta Savaprojekt, RRA Posavje).
- 3. Strokovna podlaga za umestitev tretje razvojne osi – sredinski del in njen vpliv na regijo oz. ureditev regionalnih koridorjev Brežice–Celje, Trebnje–Sevnica, Bistrica ob Sotli–Podčetrtek.** Fokusna skupina z izdelavo osnutka (župani šestih občin regije Posavje, delovna skupina za pripravo RPP, DARS, MI, Savinjska regija, Jugovzhodna Slovenija, RRA Posavje).
- 4. Strokovna podlaga za razvoj javnega potniškega prometa in izgradnjo kolesarskega omrežja.** Fokusna skupina z izdelavo osnutka (DUJPP, MOPE, MI, delovna skupina za pripravo RPP, Slovenske železnice, Hrvatske železnice, MNVP, RRA Posavje).
  - **Usklajevanje voznih redov in linij:** poteka v procesu izdelave RCPS, RCM. RRA Posavje z izdelovalcem RPP zagotovi karto ključne družbene infrastrukture (poudarek na ključne) in prometne karte (Urbanistični inštitut).
  - **Razvoj omrežja kolesarskih poti** (MOPE, MI, RRA Posavje, regija JV Slovenija, Savinjska regija, Zasavska regija).
  - **Proga Savski Marof–Imeno** (Slovenske železnice, Hrvatske železnice, Zagrebška županija, Krapinsko-zagorska županija, Savinjska in Posavska regija).
- 5. Strokovna podlaga za umestitev stanovanj – javni fond in zasebna v okviru Urbanistične študije za ŠMO.** Predlagamo fokusno skupino z izdelavo osnutka (Urbanistični inštitut, izdelovalec Urbanistične zasnove, Ministrstvo za solidarno prihodnost, Stanovanjski sklad Republike Slovenije, delovna skupina za pripravo RPP, RRA Posavje).
- 6. Osnutek turistične strategije regije Posavje.** Predlagamo fokusno skupino z izdelavo osnutka (zavodi za turizem v regiji, Turistična zveza Slovenije, TIC-i, Slovenska turistična organizacija, delovne skupine za pripravo RPP, RRA Posavje, Zagrebška županija, Krapinsko-zagorska županija, Jugovzhodna Slovenija, Savinjska regija, Zasavska regija).

Preostale strokovne podlage, ki bi bile potrebne za kakovostno načrtovanje RPP za regijo Posavje. Dodatne strokovne podlage zagotovijo tudi posamezne občine, če je določena razvojna vsebina na njihovem območju v njihovem interesu. Uporabijo se tudi obstoječe strokovne podlage in študije v regiji.

POSELITEV	
Vrsta strokovne podlage (SP)	Znani vhodni podatki
SP za poselitev (poselitev, posebne poselitve, prazna naselja) na ravni regije razen za ŠMO, za katero bo izdelana v okviru Urbanistične zasnove za širše mestno območje Krško-Brežice-Sevnica.	Podlaga za spremljanje delovnih migracij in načrtovanja prostih stanovanjskih površin ter usklajevanje in širitev stanovanjskih površin z resorji. Črpajo se lahko podatki iz SP po občinah (Sevnica, Brežice, Bistrica ob Sotli, Krško). Statistični podatki o delovnih mestih in migracijah, demografske študije. Podatke so novelirale občine Sevnica, Brežice, Bistrica ob Sotli ob pripravi in spremembi OPN.
SP za opredelitev razširjenosti pojava posamične poselitve v regiji, njenih prostorskih značilnosti, trendov v pojavnosti ter določitev sanacije oz. ukrepov za preprečevanje širjenja.	Opredeljeno po občinah Kostanjevica na Krki, Brežice, Bistrica ob Sotli, Sevnica. Potrebna bi bila uskladitev podatkov na regionalni ravni.
SP za umestitev stanovanjskih območij v središča regije.	Občine si želijo uskladitev z resorji.
<p>Analize</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiza omrežja družbene infrastrukture na ravni regije. - Analiza dostopnosti storitev splošnega pomena na območjih, ki so slabše povezana s središči. - Analiza dostopnosti storitev tudi zunaj regije. 	V regiji bi morali določiti dostopnost ključne družbene infrastrukture na ravni regije v okviru načrtovanja JPP.
<p>Analize</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Karta poplavne nevarnosti za porečja in ukrepi za zmanjšanje poplavne nevarnosti na območju regije. 2. Izdelava kart erozijskih in plazljivih območij v ustrezni natančnosti. 3. Načrti za zmanjševanje poplavne ogroženosti posameznih območij (strokovne podlage za načrtovanje ukrepov za zaščito pred škodljivim delovanjem voda po porečjih – zadrževalniki, razbremenilni kanali, protipoplavni nasipi ipd.). 	<p>Karte poplavne nevarnosti in erozije se prekrijejo, da se določijo kritična območja. Erozijska karta bi bila potrebna v bolj podrobni natančnosti.</p> <p>Hidrološka študija za Krko na območju občine Kostanjevica na Krki je narejena. Izdelane so študije za protipoplavne ukrepe, scenariji, realizacije ni bilo. Usklajevanje z Direkcijo za vode v Radečah, nove poplavne karte so bile izdelane okoli 2021. Občina Bistrica ob Sotli: ima svoje poplavne karte. Občina Krško: poplavna karta za JEK2.</p>
SP za prerazporeditev prostorskih rezerv in iskanje ogroženih lokacij.	Določitev VVO na ravni regije.

Analiza širitve obstoječih gospodarskih con v ŠMO.	Po občinah je težava širitev obstoječih con zaradi VVO in kmetijskih zemljišč.
RAZVOJ V KRAJINI	
SP za določitev kmetijskih območij za prehransko preskrbo v ŠMO.	
SP za določitev območij za prehransko oskrbo lokalnega okolja in možnosti obstoja malih kmetij v obliki tržnih kmetij, regenerativnih kmetij, kmetija in turizem na območjih praznjenja naselij (npr. Bistrica ob Sotli).	Izražena pobuda občin zaradi praznjenja podeželja. Male kmetije težko preživijo, ker ne morejo konkurirati večjim, bi pa lahko preživele z oskrbo ožjega lokalnega okolja. Priložnost za priseljevanje/ostajanje mladih in prevzem takih kmetij.
SP za določitev območij, primernih za posamezne kmetijske panoge, in določitev perspektivnih kmetijskih panog.	
SP za določitev regionalno pomembnih območij in vrst agrarnih operacij (namakanje, osuševanje, agromelioracije).	
SP za določitev funkcij gozdov, relevantnih na regionalni ravni.	
SP za umeščanje in urejanje lesnopredelovalnih centrov na regionalni ravni.	V okviru scenarija OVE.
SP za določitev podeželskih območij z večjim deležem gospodarskega gozda, ki se usmerjajo v razvoj gozdnih-lesnih verig, kot podpora trajnostni gradnji ter razvoju celovitih in visokokakovostnih lesnih proizvodov ob podpori zelenega javnega naročanja.	
SP za urejanje gozdnih prometnic.	
SP za zagotavljanje varstva virov mineralnih surovin ter za določitev strateških, gospodarsko pomembnih in avtohtonih, pogostih mineralnih surovin na regionalni ravni, določitev območij mineralnih surovin državnega in regionalnega pomena.	Da.
Strokovna podlaga za preveritev in načrtovanje večnamenske rabe voda.	Da, če je usklajena na ravni regije in z vsemi resorji (turizem, kmetijstvo, narava in okolje ...).
SP za opredelitev območij za sončne elektrarne, (male) hidroelektrarne, za določitev potenciala za izrabo lesne biomase, za izkoriščanje	Regionalni energetske koncept kot strokovna podlaga za opredelitev potencialov za rabo obnovljivih virov energije.

geotermalne energije ter za druge podnebno nevtralne vire energije v regiji.	
SP za razvoj turizma za regijo (vrste turizma, vrste prenočitve, razmestitev objektov za turizem in druge vsebine). Opredelitev prednostnih območij za razvoj različnih oblik/vrst turizma in rekreacije v regiji. Usmeritve za oblikovni razvoj turistične infrastrukture na ravni regije.	Regijska turistična strategija. Občine imajo podatke za posamezne subjekte, vendar to ni usklajeno na ravni regije. Prednostna območja za rekreacijo in turizem v regiji niso določena, razen z BT v OPN.
SP za določitev morebitnih dodatnih/drugačnih območij za izvajanje nalog iz pristojnosti regij, npr. za potrebe civilne zaščite.	Podatki o civilni zaščiti so občinski. Ni usklajeno na regionalni ravni.
Načrtovanje zelenega sistema regije in zeleni sistem v širših mestnih območjih.	Občine imajo podatke za varovanje posameznih habitatov.
Akcijski program za čezmejno upravljanje območij narave na čezmejnem območju Hrvaške (Žumberak)/Slovenija (Gorjanci), Slovenija (Sotla in Kozjanski regijski park)/Hrvaška (Zagorje), o razvojnih programih za razvoj turizma, kmetijstva in upravljanje voda v dolini Sotle in na Gorjancih za usklajeno urejanje prostora.	
RAZVOJ GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE	
Zasnova sistema oskrbe s pitno vodo na območju RS, v kateri se opredelijo obstoječi in načrtovani vodni viri s količinsko razpoložljivostjo in namenom (osnovna oskrba, rezervni vir).	
Zasnova sistema ravnanja z odpadki na območju RS, v kateri se opredelijo obstoječi in načrtovani objekti GJL za ravnanje z odpadki, ki so potrebni za izvajanje državnih GJS.	
Zasnova sistema za oskrbo z električno energijo v RS in opredelitev novih in posodobitev starih objektov (110 kV) sistema električne energije za vključitev proizvodnih virov električne energije v omrežje (objekti 110 kV, linija 110 kV Brestanica–Hudo, linija Trebnje–Mokronog, energetska vozlišče Hudo 400 kV, hidroelektrarne na spodnji Savi itd.).	
SP za razširitev sistema zemeljskega plina.	
SP za izrabo geotermalne energije v regiji.	

<p>Nadgradnja makroskopskega prometnega modela, z definiranimi izvorno-ciljnimi matrikami potovanj za organizacijo JPP.</p>	<p>Potrebni za umeščanje novih objektov, sosek, JEK2. Usklajevanje potniškega prometa bi moralo potekati na način, da za uporabnika pomeni najkrajšo možno pot, sicer se JPP ne bo uporabljal.</p>
<p>SP za umeščanje nove cestne infrastrukture v prostor poleg definiranja tras na regionalni ravni.</p>	<p>Mreža razvoja državnih cest. Da omogoča dostop na območjih, kjer ni avtoceste, in medregijska povezava.</p>
<p>Posodobitev regijsko pomembne cestne infrastrukture (državne in lokalne ceste). Regijski koridorji Brežice–Krško–Celje, Sevnica–Trebnje, Brežice–Podčetrtek.</p>	
<p>Zagotavljanje taktnih vozniških redov na ravni regije (zagotavljanje dvotirnosti na vseh železniških progah in elektrifikacija).</p>	
<p>SP za nadgradnjo železniških prog (potrebe in strateške usmeritve regije državi za načrtovanje železniške infrastrukture – potniške in tovorniške), kar že ni predvideno pri MI – obmejna železniška proga Savski Marof–Imeno.</p>	
<p>SP za prostorsko umestitev kolesarskih povezav na regionalni in lokalni ravni, ki dopolnjujejo državno kolesarsko omrežje.</p>	
<p>SP za integracijo različnih oblik javnega potniškega prometa in zagotavljanje standarda dostopnosti in kakovosti.</p>	
<p>SP za razvoj civilnega dela Letališča Cerklje ob Krki.</p>	